

POTENCJAŁ I DZIEDZICTWO

30 lat temu Kraków oraz kopalnia soli w Wieliczce wpisane zostały na świeżo utworzoną Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego, znalazły się w gronie pierwszych 12 obiektów uznanych za wspólne dobro ludzkości.

Brzezienna w skutki decyzja Komitetu UNESCO zwróciła uwagę na katastrofalny stan krakowskich zabytków i stale zagrożające im zanieczyszczenie środowiska, ale przede wszystkim zapoczątkowała wielkie dzieło odnowy i rewaloryzacji.

Intensywne działania SKOZK prowadzone przy wsparciu całego społeczeństwa i środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa skutecznie zahamowały proces degradacji zabytkowej substancji, pozwoliły wielu obiektom przywrócić, bądź też przypisać od nowa konkretne, użyteczne funkcje.

Wpisanie Krakowa na listę światowego dziedzictwa zapoczątkowało proces kształtowania się właściwego podejścia do dziedzictwa kulturowego, jego ochrony i wykorzystania.

Dzisiaj ochrona zabytków, rewitalizacja cennych kulturowo i przyrodniczo przestrzeni publicznych, wzbogacanie krajobrazu historycznego miasta traktowane są jako integralna część rozwoju Krakowa.

Wytyczne i założenia konserwatorskie stają się podstawą merytoryczną planów zagospodarowania przestrzennego, a także przygotowywanych bądź aktualizowanych programów rewitalizacji dla zdegradowanych obszarów. Ochrona i promocja zabytków jest zadaniem realizowanym w perspektywicznych i corocznych planach budżetowych gminy, a troska o wielowiekowy dorobek historyczny znajduje odbicie w znowelizowanej Strategii Rozwoju, w ścisłym powiązaniu rozwoju gospodarczego miasta z jego dziedzictwem oraz potencjałem twórczym i naukowym.

Jej wyrazem są zarówno ulgi podatkowe i bezzwrotne pożyczki udzielane na remont elewacji prywatnym właścicielom zabytkowych obiektów, jak też porozumienia zawarte z krakowskimi uczelniami – wspólna promocja Krakowskiego Ośrodka Naukowego oraz programy opracowywane z myślą o wzmocnieniu instytucji transferu i komercjalizacji wiedzy, rozwoju infrastruktury niezbędnej dla innowacyjnej gospodarki.

Kondycję starego Krakowa wzmacniają prowadzone na szeroką skalę inwestycje służące ochronie środowiska i rozwojowi zrównoważonego transportu, fundusze na rewaloryzację poszczególnych zabytków oraz szeroko zakrojone działania porządkujące przestrzeń staromiejskich ulic i placów. W ich wyniku dawną świetność odzy-

wały między innymi miejsca: Rynek Główny, plac Bohaterów Getta, Mały Rynek, ulice św. Krzyża, Senacka, Stolarska i cała Droga Królewska. Pięknie prezentuje się odnowiony plac Matejki, a niebawem rozpoczną się prace na placu Szczepańskim. Trwa przygotowanie

dokumentacji potrzebnej do modernizacji Rynku Podgórskiego, ul. Sławkowskiej, św. Jana i Poselskiej.

Przykładem dbałości o zachowanie i właściwe wykorzystanie dorobku przeszłości są też projekty nowych instytucji kultury: unikatowego w skali Europy muzeum w podziemiach Rynku, gdzie obok bezcennego parku archeologicznego z relikami dawnej zabudowy urządzona zostanie nowoczesna ekspozycja ilustrująca historię Rynku i Krakowa, a także dwóch podgórskich inwestycji wpisujących się w rewitalizację Zabłocia. W sąsiedztwie nowej siedziby Cricoteki, w pobliżu planowanego Centrum ekspozycji twórczości Tadeusza Kantora powstaną Muzeum Sztuki Współczesnej oraz Muzeum Pamięci w dawnej Fabryce Emalii Oskara Schindlera.

Nie sposób w tym miejscu wymienić wszystkie przedsięwzięcia planowane z myślą o rozwoju miasta, umacnianiu przypisanemu z dawien dawna funkcji metropolitalnych o należyтым wykorzystaniu jego dziedzictwa i potencjału.

W chwili obecnej zespół cieszących się międzynarodową renomą architektów przygotowuje dokumentację projektową Centrum Kongresowego, na podobnym etapie znajdują się przygotowania do budowy Hali Widowiskowo-Sportowej, a w połowie nadchodzącego

roku otwarty zostanie pierwszy z zaplanowanych w mieście parkingów podziemnych. W grudniu zadebiutuje kolejny cykl festiwalowy wpisany w unikatowy projekt *6 Zmysłów*. Trwają przygotowania do jubileuszu 60-lecia Nowej Huty, który – podobnie jak 750-lecie lokacji Krakowa na prawie magdeburskim – służyć będzie szerokiej promocji dziedzictwa i współczesnego dorobku miasta.

Rocznica wydarzenia, które nastąpiło we wrześniu 1978 roku, zwraca uwagę na ogromne

zmiany, jakie nastąpiły w ogólnym wizerunku Krakowa – na tempo odradzania się Krakowa, szczególnie widoczne w ostatnich latach. Uświadamia nam, jak długą drogę przebył Kraków w ciągu minionych trzech dekad.

Kościół Mariacki

P. Kozioł

Kopalnia soli w Wieliczce

Wikipedia

Jacek Majchrowski